

**GLAVNA SLUŽBA
ZA REVIZIJU JAVNOG SEKTORA
REPUBLIKE SRPSKE**

Republika Srpska
78000 Banja Luka
Vladike Platona bb
Tel: +387(0)51/493-555
Faks: +387(0)51/493-556
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Izveštaj o provedenoj finansijskoj reviziji
Centra za pružanje besplatne pravne pomoći
za period 01.01-31.12.2023. godine**

Broj: RV033-24

Banja Luka, 23.04.2024. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	1
	Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja.....	1
II	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	3
	Izvještaj o reviziji usklađenosti	3
III	REZIME DATIH PREPORUKA.....	5
IV	KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI.....	6
V	IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)	7
	1. Uvod	7
	2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja.....	7
	3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola	7
	4. Nabavke.....	9
	5. Priprema i donošenje budžeta	9
	6. Finansijski izvještaji	10
	6.1. Prihodi i primici, rashodi i izdaci	10
	6.1.1. Prihodi i primici.....	10
	6.1.2. Rashodi i izdaci	11
	6.2. Imovina, obaveze i izvori.....	12
	6.2.1. Nefinansijska imovina.....	12
	6.2.2. Finansijska imovina i razgraničenja.....	13
	6.2.3. Obaveze i razgraničenja	14
	6.2.4. Vlastiti izvori.....	14
	6.3. Vanbilansna evidencija	14
	6.4. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze	14
	6.5. Obrazloženja uz finansijske izvještaje	14

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje sa rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Centra za pružanje besplatne pravne pomoći koji obuhvataju: Pregled planiranih i ostvarenih prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih u glavnoj knjizi trezora na računovodstvenom fondu 01; Pregled prihoda, primitaka, rashoda i izdataka na računovodstvenim fondovima od 01 do 05 i Pregled imovine, obaveza i izvora sa stanjem na dan 31.12.2023. godine i za godinu koja se završava na taj dan. Revizijom smo obuhvatili pregled značajnih transakcija, obrazloženja uz obrasce godišnjeg finansijskog izvještaja i primjenu računovodstvenih politika u revidiranom periodu.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu „Osnov za mišljenje sa rezervom“, finansijski izvještaji Centra za pružanje besplatne pravne pomoći istinito i objektivno prikazuju, u svim materijalno značajnim aspektima, finansijsko stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2023. godine; prihode, primitke, rashode i izdatke, kao i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja za javni sektor važećim u Republici Srpskoj.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i relevantnim ISSAI standardima revizije 2200 – 2810. Naša odgovornost za provođenje revizije je detaljnije opisana u pasusu „Odgovornost revizora“. Reviziju smo proveli u skladu sa ISSAI 130 – Etički kodeks, ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti i nezavisni smo u odnosu na subjekta revizije.

Prema Pravilniku o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika finansijske izvještaje Centra za pružanje besplatne pravne pomoći čine tabelarni pregledi navedeni u našem izvještaju. Usvojeni okvir finansijskog izvještavanja za javni sektor u Republici Srpskoj podrazumijeva da se sve transakcije, procjene i politike odmjeravaju u odnosu na usaglašenost sa međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor.

Revizijski nalazi i zaključci o fer i istinitoj prezentaciji finansijskih izvještaja Centra za pružanje besplatne pravne pomoći se oslanjaju na propisani okvir finansijskog izvještavanja za javni sektor u Republici Srpskoj.

Zbog činjenice da se u predmetnim finansijskim izvještajima ne prezentuje finansijski rezultat, ne izražavamo mišljenje o finansijskom rezultatu za 2023. godinu.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi, s obzirom na propisani okvir finansijskog izvještavanja, dovoljni i odgovarajući da nam pruže osnovu za naše mišljenje.

Kao što je navedeno pod tačkom 3. ovog Izvještaja:

Popis imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2023. godine nije izvršen u skladu sa odredbama člana 4. stav (1) tačka 4) i 20. stav (1) tačka (3. i 4.) Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza, jer popisom nisu obuhvaćene obaveze za lična primanja, a izvještaj o izvršenom popisu ne sadrži uporedni pregled stvarnog i knjigovodstvenog stanja popisane imovine i obaveza.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.1.1.3. ovog Izvještaja:

Primici od refundacija po osnovu porodijskog odsustva od fondova obaveznog socijalnog osiguranja su manje iskazani u iznosu od 4.176 KM, jer za naplaćeno potraživanje od fonda obaveznog osiguranja nisu priznati primici, što nije u skladu sa članom 80. stav (4) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.2.2. ovog Izvještaja:

Manje je iskazana bruto vrijednost potraživanja za nenaplaćene neporeske prihode u iznosu od 54.758 KM, ispravka vrijednosti navedenih potraživanja u iznosu od 41.278 KM, prihodi obračunskog karaktera evidentirani po istom osnovu u iznosu od 13.480 KM, jer nije vršeno evidentiranje potraživanja po osnovu nagrada koje isplaćuje strana koja nije uspjela u sporu, što nije u skladu sa članom 71. stav (3) i 72., 73. i 74. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Direktor je odgovoran za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor, odnosno propisanim okvirom finansijskog izvještavanja za javni sektor važećim u Republici Srpskoj. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške; odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u obrazloženjima uz obrasce godišnjih finansijskih izvještaja; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su primjerene datim okolnostima i nadzor nad procesom izvještavanja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da steknemo razumno uvjerenje o tome da finansijski izvještaji, kao cjelina, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane prevarom ili greškom, kao i da sačinimo i objavimo revizijski izvještaj, koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjerenje predstavlja visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, koja je izvršena u skladu sa ISSAI standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze kada oni postoje.

Pogrešni iskazi mogu nastati kao posljedica prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako, pojedinačno ili zajedno, mogu uticati na ekonomske odluke korisnika koje se donose na osnovu finansijskih izvještaja.

Zbog činjenice da se revizija provodi provjerom na bazi uzorka i da u sistemu internih kontrola i računovodstvenom sistemu postoje inherentna ograničenja, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizijskom prosuđivanju i profesionalnom skepticizmu, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija, takođe, uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika utemeljenih na vremenskoj neograničenosti poslovanja i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Izjavljujemo da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u vezi sa nezavisnošću. Ostvarili smo komunikaciju sa odgovornim licima subjekta revizije u vezi sa planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije i drugim važnim pitanjima i značajnim nalazima revizije, uključujući značajne nedostatke u sistemu internih kontrola koji se mogu identifikovati tokom revizije.

Banja Luka, 23.04.2024. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izveštaj o reviziji usklađenosti

Mišljenje

Uz reviziju finansijskih izvještaja Centra za pružanje besplatne pravne pomoći za 2023. godinu, izvršili smo reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Po našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima Centra za pružanje besplatne pravne pomoći za 2023. godinu su, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Osnov za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa propisima kojima su regulisane.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući rezervu na dato mišljenje, skrećemo pažnju na navedeno pod tačkom 3. ovog Izveštaja:

Članom 42. Zakona o državnim službenicima propisano je da Vlada Republike Srpske imenuje vršioce dužnosti na period od 90 dana bez sprovođenja postupka javne konkurencije, s tim da se za isto radno mjesto akt o postavljenju može donijeti još najviše dva puta uzastopno. Vlada Republike Srpske je aktima o postavljenju imenovala pet vršilaca dužnosti pomoćnika direktora Centra za pružanje besplatne pravne pomoći na period od 90 dana bez sprovođenja postupka javne konkurencije, s tim da su za navedena mjesta akti o postavljenju doneseni više od dva puta.

Vlada Republike Srpske nije donijela Uredbu o visini i naknadi troškova neopravdano odobrene besplatne pravne pomoći, kako je propisano članom 41. stav (5) Zakona o ostvarivanju prava na besplatnu pravnu pomoć u Republici Srpskoj.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, direktor je, takođe, odgovoran da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje Centra za pružanje besplatne pravne pomoći obuhvaćeno prema definisanim kriterijumima, usklađeno sa zakonskim i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih

neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje Centra za pružanje besplatne pravne pomoći.

Banja Luka, 23.04.2024. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

III REZIME DATIH PREPORUKA

Preporuke vezane za finansijske izvještaje

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se:

- 1) popisom imovine i obaveza obuhvataju obaveze za lična primanja u skladu sa članom 4. stav (1) tačka 4) Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza i izvještaj o popisu sačinjava u skladu sa članom 20. stav (1) tačka (3. i 4.) navedenog Pravilnika,
- 2) za naplaćena potraživanja po osnovu porodijskog odsustva vrši priznavanje primitaka u skladu sa članom 80. stav (4) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike,
- 3) u saradnji sa nadležnim ministarstvom utvrdi status kancelarijskog prostora koji se koristi u Istočnom Sarajevu i shodno tome izvrši priznavanje istog u skladu sa MRS JS 17 - Nekretnine, postrojenja i oprema.

Preporuke vezane za usklađenost

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se:

- 1) uskladi broj izvršilaca po sektorima u Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta shodno članu 13. Uredbe o kriterijumima za unutrašnju organizaciju i sistematizaciju radnih mjesta u republičkim organima uprave Republike Srpske,
- 2) sačinjava godišnji izvještaj o sprovođenju planiranih aktivnosti na uspostavljanju i razvoju sistema finansijskog upravljanja i kontrole, shodno Pravilniku o sadržaju izvještaja i načinu izvještavanja o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole,
- 3) ulazna knjigovodstvena dokumentacija ovjerava po sistemu dvojnog potpisa shodno članu 9. stav (3) tačka 3) Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru.

IV KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI

- Zakon o ostvarivanju prava na besplatnu pravnu pomoć u Republici Srpskoj,
- Zakon o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru,
- Zakon o budžetskom sistemu Republike Srpske,
- Zakon o izvršenju budžeta za 2023. godinu i Odluke o usvajanju budžeta i rebalansa budžeta za 2023. godinu,
- Zakon o trezoru,
- Zakon o državnim službenicima,
- Zakon o fiskalnoj odgovornosti u Republici Srpskoj,
- Zakon o javnim nabavkama,
- Zakon o platama zaposlenih u organima uprave Republike Srpske,
- Zakon o doprinosima, član 3., 6., 10., 22. i 24.,
- Zakon o porezu na dohodak, glava I - IV, VI, X, XII i XIII,
- Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju invalida, član 26.,
- Pravilnik o primjeni godišnjih amortizacionih stopa za budžetske korisnike,
- Pravilnik o načinu izrade i sadržaju kadrovskog plana u republičkim organima uprave,
- Pravilnik o sadržaju izvještaja i načinu izvještavanja o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole,
- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Centru,
- Uputstvo o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole,
- Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u organima uprave Republike Srpske,
- Odluka o najnižoj plati u Republici Srpskoj za 2023. godinu,
- Odluka o visini naknade troškova za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u Republici Srpskoj,
- Uredba o kriterijumima za unutrašnju organizaciju i sistematizaciju radnih mjesta u republičkim organima uprave Republike Srpske.

V IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)

1. Uvod

Centar za pružanje besplatne pravne pomoći (u daljem tekstu: Centar) osnovan je u skladu sa Zakonom o republičkoj upravi ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 115/15, 111/21, 15/22, 56/22, 132/22 i 90/23) i obavlja stručne i druge poslove utvrđene članom 57. navedenog zakona, sa ciljem pružanja besplatne pravne pomoći fizičkim licima koji stiču status korisnika besplatne pravne pomoći u postupcima koji se vode pred sudovima i drugim organima. Centar je u sastavu Ministarstva pravde Republike Srpske.

Zakonom o ostvarivanju prava na besplatnu pravnu pomoć u Republici Srpskoj („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 67/20) utvrđuju se prava na besplatnu pravnu pomoć i korisnici besplatne pravne pomoći, oblici i subjekti nadležni za pružanje besplatne pravne pomoći, postupci pružanja, uslovi i način ostvarivanja prava na besplatnu pravnu pomoć i drugo propisano navedenim Zakonom.

Finansijsko poslovanje Centra obavlja se preko Jedinstvenog računa trezora putem direktne konekcije, a glavna knjiga se u potpunosti vodi u sastavu Glavne knjige trezora Republike Srpske (u daljem tekstu: GKT) na fondu 01 (opšti fond).

Na dostavljeni Nacrt izvještaja o provedenoj finansijskoj reviziji Centra za period 01.01-31.12.2023. godine, nije bilo primjedbi.

Preporuke date u ovom izvještaju, u cilju njihovog naglašavanja, boldovane su i pisane italik slovima.

2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja

Kod provođenja finansijske revizije Centra za 2023. godinu, revizija se nije bavila provođenjem preporuka iz prethodnog revizorskog izvještaja, zbog protoka vremena od posljednjeg angažmana Glavne službe za reviziju javnog sektora Republike Srpske na reviziji finansijskih izvještaja za 2017. godinu.

3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Centru sistematizovano je 13 radnih mjesta sa 33 izvršioca, od kojih su 24 izvršioca sa statusom državnog službenika i devet izvršilaca sa statusom namještenika.

Na dan 31.12.2023. godine u Centru bio je zaposlen 31 izvršilac, od čega je 25 na neodređeno vrijeme i šest postavljenih lica (direktor i pet pomoćnika direktora) pri čemu je 22 sa statusom državnog službenika, a devet sa statusom namještenika.

Direktor Centra je donio Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Centra 2022. godine i isti u dijelu broja izvršilaca u sektorima Istočno Sarajevo, Doboj i Bijeljina nije usklađen sa članom 13. Uredbe o kriterijumima za unutrašnju organizaciju i sistematizaciju radnih mjesta u republičkim organima uprave Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 109/19). Uredbom je propisano da je za osnivanje sektora potrebno najmanje deset izvršilaca, uključujući i rukovodioca i da izuzetno Vlada Republike Srpske može prilikom davanja saglasnosti odrediti i manji broj izvršilaca, ali ne manji od pet, a navedenim Pravilnikom su sistematizovana po četiri izvršioca po svakom od navedenih sektora uključujući i rukovodioca. Ministarstvo uprave i lokalne samouprave Republike Srpske je u Mišljenju na usklađenost Pravilnika od 05.05.2022. godine navelo da isti nije usklađen u dijelu broja izvršilaca. Vlada Republike Srpske je 23.06.2022. godine na navedeni Pravilnik dala saglasnost.

Vlada Republike Srpske je imenovala pet vršilaca dužnosti pomoćnika direktora Centra i to 2019. godine jednog vršioca dužnosti pomoćnika direktora, a 2020. i 2021. godine po dva vršioca dužnosti na period od 90 dana. U proteklom periodu vršioci dužnosti su imenovani u kontinuitetu i do završetka ove revizije na snazi su akti o postavljenju, što nije u skladu sa članom 42. Zakona o državnim službenicima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 118/08, 117/11, 37/12 i 57/16), kojim je propisano da Vlada Republike Srpske imenuje vršiocyte dužnosti na period od 90 dana, bez sprovođenja postupka javne konkurencije, s tim da se za isto radno mjesto akt o postavljenju može donijeti još najviše dva puta uzastopno.

Vlada Republike Srpske nije donijela Uredbu o visini i naknadi troškova neopravdano odobrene besplatne pravne pomoći, kako je propisano članom 41. stav (5) Zakona o ostvarivanju prava na besplatnu pravnu pomoć u Republici Srpskoj. Navedenim članom je propisano da uredbu o visini i naknadi troškova neopravdano odobrene besplatne pravne pomoći donosi Vlada Republike Srpske.

U skladu sa Zakonom o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 91/16) i Uputstvom o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 99/17) izvršen je popis poslovnih procesa, uspostavljena knjiga poslovnih procesa, identifikovani i procijenjeni rizici i donesena strategija upravljanja rizicima, ali nije sačinjen godišnji izvještaj o sprovođenju planiranih aktivnosti na uspostavljanju i razvoju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2023. godinu, što je propisano Pravilnikom o sadržaju izvještaja i načinu izvještavanja o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 1/22).

U Centru nije primjenjivan sistem dvojnog potpisa jer ulaznu knjigovodstvenu dokumentaciju ovjeravao je samo direktor, što nije u skladu sa članom 9. stav (3) tačka 3) Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru.

U skladu sa Rješenjima o imenovanju komisija za popis imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2023. godine, izvršen je popis i evidentiranje rezultata popisa imovine i obaveza. Revizijskim ispitivanjem provođenja istog utvrđene su neusklađenosti sa članom 4. stav (1) tačka 4) i članom 20. stav (1) tačka (3. i 4.) Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 45/16 i 113/21), jer predmet popisa nisu bile obaveze za lična primanja i izvještaj o izvršenom popisu ne sadrži uporedni pregled stvarnog i knjigovodstvenog stanja popisane imovine i obaveza radi utvrđivanja eventualnih razlika.

Uspostavljeni sistem internih kontrola nije funkcionisao na način da obezbijedi istinito i fer izvještavanje, što je osim u ovoj tački, obrazloženo i u tačkama 6.1.1.3., 6.2.1. i 6.2.2. ovog Izvještaja.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se:

- ***uskлади broj izvršilaca po sektorima u Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta shodno članu 13. Uredbe o kriterijumima za unutrašnju organizaciju i sistematizaciju radnih mjesta u republičkim organima uprave Republike Srpske,***
- ***sačinjava godišnji izvještaj o sprovođenju planiranih aktivnosti na uspostavljanju i razvoju sistema finansijskog upravljanja i kontrole, shodno Pravilniku o sadržaju izvještaja i načinu izvještavanja o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole,***
- ***ulazna knjigovodstvena dokumentacija ovjerava po sistemu dvojnog potpisa shodno članu 9. stav (3) tačka 3) Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru,***

- **popisom imovine i obaveza obuhvataju obaveze za lična primanja u skladu sa članom 4. stav (1) tačka 4) Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza i izvještaj o popisu sačinjava u skladu sa članom 20. stav (1) tačka (3. i 4.) navedenog Pravilnika.**

4. Nabavke

Planom javnih nabavki za 2023. godinu planirana je vrijednost javnih nabavki u iznosu od 67.005 KM (iznosi navedeni u ovoj tački izvještaja su bez uključenog poreza na dodatu vrijednost) i to za jedan konkurentski zahtjev za dostavljanje ponuda (25.124 KM), 28 direktnih sporazuma (34.617 KM) i tri postupka u skladu sa članom 8. stav (1) Zakona o javnim nabavkama, za usluge iz Aneksa II (7.264 KM).

Prema dostavljenom pregledu planiranih i izvršenih procedura javnih nabavki u odnosu na Plan javnih nabavki u 2023. godini, okončane su procedure javnih nabavki u vrijednosti od 52.720 KM i to jedan konkurentski zahtjev za dostavljanje ponuda u iznosu od 19.728 KM (nabavka pogonskog goriva), 51 direktni sporazum u iznosu od 31.281 KM (najvećim dijelom nabavka kancelarijskog materijala, tonera, materijala za održavanje higijene, usluga osiguranja motornih vozila i zaposlenih, službenih glasila, računara i računarske opreme) i šest nabavki usluga iz Aneksa II u iznosu od 1.711 KM (usluge smještaja u zemlji i inostranstvu i usluge stručnog usavršavanja zaposlenih).

Revizijskim ispitivanjem obuhvaćene su nabavke u ukupnoj vrijednosti od 33.710 KM ili 64% od vrijednosti ugovorenih nabavki i to jedan konkurentski zahtjev za dostavljanje ponuda (19.728 KM), osam direktnih sporazuma (13.026 KM) i dvije nabavke usluge iz Aneksa II (956 KM).

Kod revizijom obuhvaćenih nabavki nisu utvrđene neusklađenosti sa Zakonom o javnim nabavkama.

5. Priprema i donošenje budžeta

Centar je pripremu i izradu budžetskog zahtjeva za 2023. godinu vršio u skladu sa instrukcijama Ministarstva finansija Republike Srpske. Uz budžetski zahtjev dostavljen je nacrt kadrovske plana u skladu sa Pravilnikom o načinu izrade i sadržaju kadrovske plana u republičkim organima uprave („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 43/09).

Odlukom o usvajanju budžeta Republike Srpske za 2023. godinu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 112/22) za Centar je odobren budžetski okvir za rashode i izdatke u iznosu od 1.446.300 KM na fondu 01.

Odlukom o usvajanju Rebalansa budžeta Republike Srpske za 2023. godinu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 99/23) za Centar je odobren budžetski okvir za rashode i izdatke u iznosu od 1.401.300 KM na fondu 01 i to za rashode za lična primanja zaposlenih (1.167.000 KM), rashode po osnovu korišćenja roba i usluga (173.300 KM), izdatke za nefinansijsku imovinu (3.000 KM) i ostale izdatke (58.000 KM).

U okviru Centra su nakon usvojenog Rebalansa budžeta provedene tri realokacije budžetskih sredstava, na osnovu kojih su izvršene preraspodjele budžetskih sredstava u iznosu od 4.100 KM. Pored navedenih realokacija, Centru su umanjena sredstva u iznosu od 1.500 KM na osnovu jedne realokacije između budžetskih korisnika.

Revizijom nisu utvrđene neusklađenosti u odnosu na regulativu koja propisuje proces pripreme i donošenje budžeta.

6. Finansijski izvještaji

Centar ima status budžetskog korisnika čija je glavna knjiga u sastavu GKT i prema članu 46. i 47. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 15/17 i 17/22), sačinio je propisane obrasce godišnjih izvještaja i to Pregled planiranih i ostvarenih prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih u GKT na računovodstvenom fondu 01, Pregled prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih u GKT na računovodstvenim fondovima 01 do 05, Funkcionalna klasifikacija rashoda i neto izdataka za nefinansijsku imovinu iskazanih u GKT, Pregled imovine, obaveza i izvora iskazanih u GKT i pisano Obrazloženje uz finansijske izvještaje.

6.1. Prihodi i primici, rashodi i izdaci

Prihodi i primici iskazani su u iznosu 61.000 KM na fondu 01, a isti se u skladu sa propisima ne planiraju na nivou budžetskog korisnika. Po nalazu reviziji isti su iskazani manje za iznos od 17.656 KM, što je objašnjeno u tački 6.1.1.2. i 6.1.1.3. ovog Izvještaja.

Rashodi (osim obračunskih) i izdaci iskazani su u iznosu od 1.352.440 KM na fondu 01, što je za 3% niže u odnosu na sredstva odobrena Rebalansom budžeta. Rashodi obračunskog karaktera iskazani su u iznosu od 9.012 KM.

Izvršenje budžeta na pojedinim pozicijama je veće u odnosu na odobreni budžetski okvir po Rebalansu budžeta i isto je pokriveno dozvoljenim realokacijama budžetskih sredstava.

6.1.1. Prihodi i primici

Ukupni prihodi i primici iskazani su u iznosu od 61.000 KM.

Prihodi su iskazani u iznosu od 33.435 KM, a odnose se na neporeske prihode i prihode obračunskog karaktera.

Primici su iskazani u iznosu od 27.565 KM, a odnose se primitke za nefinansijsku imovinu i ostale primitke.

6.1.1.1. Neporeski prihodi

Neporeski prihodi iskazani su u iznosu od 31.718 KM, a odnose se na nagrade za rad Centra koje isplaćuje strana koja nije uspjela u sporu za troškove pružene pravne pomoći shodno članu 42. Zakona o ostvarivanju besplatne pravne pomoći, a visina istih je propisana na osnovu Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad advokata („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 68/05).

6.1.1.2. Prihodi obračunskog karaktera

Prihodi obračunskog karaktera iskazani su u iznosu od 1.717 KM, a odnose se na dobitke po osnovu prodaje motornog vozila putem licitacije. Po nalazu revizije prihodi obračunskog karaktera evidentirani po osnovu poreskih i drugih fiskalnih propisa su iskazani manje za iznos od 13.480 KM, što je objašnjeno u tački 6.2.2. ovog Izvještaja.

6.1.1.3. Primici

Primici su iskazani u iznosu od 27.565 KM, a odnose se na primitke za nefinansijsku imovinu po osnovu prodaje motornog vozila (1.717 KM) i ostale primitke (25.848 KM).

Ostali primici odnose se na primitke po osnovu depozita i kaucija za uplatu sredstava po osnovu učešća u licitaciji (369 KM), primitke za naknade plata koji se refundiraju od fondova obaveznog socijalnog osiguranja za porodijsko odsustvo (13.642 KM) i za vrijeme bolovanja (11.837 KM). Po nalazu revizije, primici od refundacija po osnovu porodijskog odsustva od fondova obaveznog socijalnog osiguranja manje su iskazani u iznosu od 4.176 KM, jer za naplaćeno potraživanje od fonda obaveznog osiguranja nisu priznati primici, što nije u skladu sa članom 80. stav (4) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim

politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 115/17 i 118/18).

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se za naplaćena potraživanja po osnovu porodijskog odsustva vrši priznavanje primitaka u skladu sa članom 80. stav (4) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

6.1.2. Rashodi i izdaci

Ukupni rashodi i izdaci iskazani su u iznosu od 1.361.452 KM.

Rashodi su iskazani u iznosu od 1.309.279 KM, a odnose se na tekuće rashode i rashode obračunskog karaktera.

Izdaci su iskazani u iznosu od 52.172 KM, a odnose se na izdatke za nefinansijsku imovinu i ostale izdatke.

6.1.2.1. Tekući rashodi

Tekući rashodi iskazani su u iznosu od 1.300.268 KM, a odnose se na rashode za lična primanja zaposlenih i rashode po osnovu korišćenja roba i usluga.

Rashodi za lična primanja zaposlenih iskazani su u iznosu od 1.145.576 KM, a odnose se na rashode za bruto plate zaposlenih, bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada, naknade plata zaposlenih za vrijeme bolovanja, roditeljskog odsustva i ostalih naknada plata i otpremnine i jednokratne pomoći (bruto).

Rashodi za bruto plate zaposlenih iskazani su u iznosu od 1.076.609 KM, a odnose se na rashode za osnovnu platu nakon oporezivanja (641.188 KM), uvećanja osnovne plate (44.393 KM), porez na platu (56.674 KM) i doprinose na platu (334.354 KM).

Rashodi za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada iskazani su u iznosu od 20.010 KM, a odnose se na naknade za prevoz na posao i sa posla (7.137 KM), naknade po osnovu nagrada (5.574 KM), dnevnice za službena putovanja (499 KM) i penzijski doprinos za dobrovoljno penzijsko osiguranje na teret poslodavca (6.800 KM).

Rashodi za naknadu plata zaposlenih za vrijeme bolovanja, roditeljskog odsustva i ostalih naknada plata iskazani su u iznosu od 34.537 KM, a odnose se na rashode za bruto naknade koji se ne refundiraju i to za naknade plata za vrijeme bolovanja (9.533 KM), za vrijeme porodijskog odsustva (3.912 KM), za uvećanje naknade plata po osnovu radnog staža za vrijeme bolovanja i roditeljskog odsustva (568 KM) i porez i doprinose na navedene naknade (20.523 KM).

Rashodi za otpremnine i jednokratne pomoći (bruto) iskazani su u iznosu od 14.420 KM, a odnose se na rashode za novčane pomoći prilikom rođenja djeteta (3.133 KM), u slučaju smrti člana uže porodice (9.336 KM), u slučaju teže bolesti ili invalidnosti (1.573 KM) i porez i doprinose na novčane pomoći (378 KM).

Rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga iskazani su u iznosu od 154.692 KM, a odnose se na rashode po osnovu zakupa (57.028 KM, od čega se iznos od 56.687 KM odnosi na zakup poslovnih objekata u kojima su smještene organizacione jedinice Centra), po osnovu utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga (39.218 KM), za režijski materijal (12.089 KM), za tekuće održavanje (6.894 KM), po osnovu putovanja i smještaja (12.003 KM, od čega se iznos od 10.918 KM odnosi na utrošak goriva), za stručne usluge (9.548 KM) i ostale neklasifikovane rashode (17.913 KM).

Ostali neklasifikovani rashodi odnose se najvećim dijelom na rashode za bruto naknade po ugovoru o djelu (3.131 KM), za bruto naknade za privremene i povremene poslove (5.804

KM), po osnovu ugovora o autorskom djelu za usluge izrade internet stranice (2.714 KM) i po osnovu doprinosa za profesionalnu rehabilitaciju invalida (2.331 KM).

6.1.2.2. Rashodi obračunskog karaktera

Rashodi obračunskog karaktera iskazani su u iznosu od 9.012 KM, a odnose se na rashode po osnovu amortizacije poslovnih objekata i prostora (1.798 KM) i postrojenja i opreme (7.214 KM). Obračun amortizacije izvršen je na osnovu amortizacionih stopa definisanih Pravilnikom o primjeni godišnjih amortizacionih stopa za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 110/16).

6.1.2.3. Izdaci za nefinansijsku imovinu

Izdaci za nefinansijsku imovinu iskazani su u iznosu od 2.947 KM, a odnose se na nabavku četiri računara i jednog monitora.

6.1.2.4. Ostali izdaci

Ostali izdaci iskazani su u iznosu od 49.225 KM, a najvećim dijelom se odnose na ostale izdatke iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti po osnovu naknade plata za vrijeme porodijskog odsustva, roditeljskog odsustva i bolovanja koji se refundiraju od fondova obaveznog socijalnog osiguranja (48.856 KM).

6.2. Imovina, obaveze i izvori

Na dan 31.12.2023. godine ukupna imovina iskazana je u neto vrijednosti od 193.415 KM (bruto vrijednosti od 542.895 KM i ispravke vrijednosti od 349.480 KM), a čini je nefinansijska imovina i finansijska imovina.

Ukupne obaveze su iskazane u iznosu od 163.956 KM, a ukupni vlastiti izvori u iznosu od 11.030 KM.

6.2.1. Nefinansijska imovina

Nefinansijska imovina iskazana je u neto vrijednosti od 150.494 KM (bruto vrijednosti od 499.974 KM i ispravke vrijednosti od 349.480 KM), a odnosi se na nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima i to zgrade i objekte, postrojenja i opremu, nematerijalnu proizvedenu imovinu i nematerijalnu neproizvedenu imovinu.

Zgrade i objekti iskazani su u neto vrijednosti od 114.501 KM (bruto vrijednosti od 119.896 KM i ispravke vrijednosti od 5.395 KM), a odnose se na vrijednost renoviranja zemljišno knjižnih kancelarija u 2008. i 2009. godini u kojima je bio smješten Osnovni sud Sokolac po osnovu Ugovora o renoviranju između Ministarstva pravde Republike Srpske (u daljem tekstu: Ministarstvo) i izvođača radova, kao i Sporazuma o finansiranju Projekata za registraciju zemljišta kredit broj 4167-BOS potpisanog između Međunarodne asocijacije za razvoj i Bosne i Hercegovine. Dopisom Osnovnog suda Sokolac od 11.01.2021. godine prema Ministarstvu navodi se da su im zemljišno knjižne kancelarije date od Opštine Istočno Novo Sarajevo na trajno korišćenje i da više nisu u tom poslovnom prostoru, jer su od strane Ministarstva ustupljene Agenciji za besplatnu pravnu pomoć. Akti o trajnom korišćenju i o ustupanju navedenog prostora nisu prezentovani reviziji. Navedena vrijednost ulaganja evidentirana je u GKT na organizacionom kodu Centra 09.02.2021. godine prenosom sa Osnovnog suda Sokolac kao kancelarijski prostor u kome je smještena organizaciona jedinica Centra sa sjedištem u Istočnom Sarajevu. U posjedovnom listu – Izvod od 03.04.2024. godine kao posjednik kancelarijskog prostora navedena je Opština Istočno Novo Sarajevo sa obimom prava 1/1.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se u saradnji sa nadležnim ministarstvom utvrdi status kancelarijskog prostora koji se koristi u Istočnom Sarajevu i shodno tome izvrši priznavanje istog u skladu sa MRS JS 17 - Nekretnine, postrojenja i oprema.

Postrojenja i oprema iskazani su u neto vrijednosti od 24.963 KM (bruto vrijednosti od 369.048 KM i ispravke vrijednosti od 344.084 KM), a odnose se na prevozna sredstva (11.764 KM), kancelarijsku opremu, alat i inventar (4.689 KM), komunikacionu i računarsku opremu (7.559 KM) i grijnu, rashladnu i zaštitnu opremu (951 KM). Po nalazu revizije u okviru postrojenja i opreme više su iskazane analitičke pozicije bruto vrijednosti kancelarijskog namještaja u iznosu od 75 KM, kancelarijskih mašina u iznosu od 30.578 KM i ispravka vrijednosti kancelarijske opreme, alata i inventara u iznosu od 30.653 KM, a manje bruto i ispravka vrijednosti računarske opreme u iznosu od po 30.653 KM, jer klasifikacija navedene imovine nije izvršena shodno članu 92. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog okvira za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 98/16, 115/17 i 118/18). U 2024. godini izvršena je ispravka u skladu sa Pravilnikom i za isto nije data preporuka.

Nematerijalna proizvedena imovina iskazana je u bruto i neto vrijednosti od 1.630 KM, a odnosi se na procijenjenu vrijednost računarskog programa za pomoćnu knjigu osnovnih sredstava.

Nematerijalna neproizvedena imovina iskazana je u bruto i neto vrijednosti od 9.400 KM, a odnosi se na procjenu „Oracle“ licenci.

Povećanje vrijednosti nefinansijske imovine u stalnim sredstvima u 2023. godini iznosi 2.947 KM, a odnosi se na nabavku četiri računara i jednog monitora.

Smanjenje vrijednosti nefinansijske imovine u 2023. godini odnosi se na prodaju motornog vozila bruto i neto vrijednosti od 3.100 KM, rashodovanje nefinansijske imovine po osnovu Izvještaja o popisu za 2023. godinu bruto i neto vrijednosti od 23.383 KM i po osnovu obračunate amortizacije za 2023. godinu u iznosu od 9.012 KM.

6.2.2. Finansijska imovina i razgraničenja

Finansijska imovina i razgraničenja iskazane su u bruto i neto vrijednosti od 42.921 KM, a odnose se na kratkoročnu finansijsku imovinu i razgraničenja koju čine kratkoročna razgraničenja i kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja iz transakcija između ili unutar jedinica vlasti.

Kratkoročna potraživanja nisu iskazana, a po nalazu revizije nije priznata bruto vrijednost potraživanja za nenaplaćene neporeske prihode u najmanjem iznosu od 54.748 KM (13.480 KM za 2023. godinu i 41.278 KM za prethodne godine), ispravka vrijednosti navedenih potraživanja u iznosu od 41.278 KM, prihodi obračunskog karaktera evidentirani po osnovu poreskih i drugih fiskalnih propisa u iznosu od 13.480 KM, kao i finansijski rezultat tekuće godine u iznosu od 13.480 KM (iskazan na generalnom - opštem organizacionom kodu), jer Centar nije vršio evidentiranje potraživanja po osnovu nagrada koje isplaćuje strana koja nije uspjela u sporu, što nije u skladu sa članom 71. stav (3) i 72., 73. i 74. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike (veza tačka 6.1.1.1. ovog Izvještaja). U 2024. godini izvršeno je evidentiranje u skladu sa navedenim Pravilnikom i Odgovorom Ministarstva finansija i za isto nije data preporuka.

Kratkoročna razgraničenja iskazana su u iznosu od 7.273 KM, a odnose se na razgraničenja po osnovu neizmirenih obaveza koja se refundiraju od fondova obaveznog socijalnog osiguranja za mjesec decembar 2023. godine.

Kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja između ili unutar jedinica vlasti iskazani su u iznosu od 35.648 KM, a odnose se na potraživanja iz 2023. godine po osnovu refundacija za naknadu plata iz doprinosa za zdravstveno osiguranje (25.015 KM) i naknadu plata iz doprinosa za dječiju zaštitu (10.633 KM).

6.2.3. Obaveze i razgraničenja

Obaveze i razgraničenja na dan 31.12.2023. godine iskazani su u iznosu od 163.956 KM, a odnose se na kratkoročne obaveze i razgraničenja i to obaveze za lična primanja i obaveze iz poslovanja.

Obaveze za lična primanja zaposlenih iskazane su u iznosu od 106.092 KM, a odnose se na obaveze za bruto plate zaposlenih i bruto naknade plata (99.408 KM) i naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada, otpremnina i jednokratnih pomoći (6.684 KM).

Obaveze iz poslovanja iskazane su u iznosu od 57.864 KM, a odnose se na obaveze u zemlji i najvećim dijelom ih čine obaveze prema dobavljačima za nabavku robe i usluga (47.488 KM), prema dobavljačima za nabavku stalne imovine (2.947 KM), prema fizičkim licima (5.682 KM) i za porez i doprinose na teret poslodavca (1.378 KM).

Do datuma izrade finansijskih izvještaja odnosno do 29.02.2024. godine izmirene su obaveze u iznosu od 142.626 KM.

6.2.4. Vlastiti izvori

Vlastiti izvori iskazani su u iznosu od 11.030 KM, a odnose se na revalorizacije rezerve nastale po osnovu procjene nematerijalne imovine „Oracle“ licenci za rad u sistemu upravljanja finansijskim informacijama (9.400 KM) i računarskog programa (1.630 KM).

6.3. Vanbilansna evidencija

U 2023. godini, u Centru nije bilo poslovnih događaja koji bi zahtijevali vanbilansno evidentiranje.

6.4. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze

U pisanoj informaciji dostavljenoj od strane Centra navedeno je da na dan 31.12.2023. godine nije bilo sudskih sporova kao ni drugih aktivnosti i transakcija koje bi za posljedicu imale potencijalnu imovinu i potencijalne obaveze.

6.5. Obrazloženja uz finansijske izvještaje

Uz finansijske izvještaje za period 01.01-31.12.2023. godinu sačinjena su i pisana Obrazloženja koja pružaju neophodne opšte podatke o Centru, propisima za izradu godišnjeg obračuna, računovodstvenoj osnovi i primijenjenim računovodstvenim politikama. Takođe, sačinjena Obrazloženja upućuju na povezane informacije prezentovane u Pregledu prihoda, primitaka, rashoda i izdataka i Pregledu imovine, obaveza i izvora, u skladu sa članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i zahtjevima MRS JS 1 – Presentacija finansijskih izvještaja i drugih relevantnih međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor.

Revizijski tim

Siniša Marković, s.r.

Suzana Miškić, s.r.

Ljiljana Garić, s.r.